

بی خط بخارایی

بی خط بخارایی (bi.xat.t-e.bo.xa.ra.i)، احمد، ملقب به باربند، نیمه دوم سده نوزدهم و نیمه یکم سده بیستم میلادی، شاعر تاجیک. تا دهه چهل سده بیستم زنده بود و در بخش نگهداری امانات راه آهن بخارا به کار باربندی می پرداخت و از همین روی لقب باربند داشته است. وی نوشت و خواند نمی دانست و از این روی بی خط تخلص می کرد. بی خط اشعارش را ننوشته و در جایی چاپ نکرده است، اما شمار زیادی از سروده هایش را مردم بخارا در سینه های خود نگه داشته اند. در ۱۹۶۴م فولکلورشناسان تاجیک در بخارا شمار فراوانی از اشعار بی خط را گردآوری کرده اند. این اشعار در گنجینه انستیتوی زبان و ادبیات رودکی نگه داری می شود. بی خط در طنزگویی و حاضرجوابی ممتاز بوده است.

منبع: دایرة المعارف ادبیات و صنعت تاجیک، ۱/۲۱۴.

قبادیانی

صص ۲۲۳

Бехати Бухорой

Бехати Бухорой, Аҳмад, мулаққаб ба Борбанд, нимаи дувуми садаи XIX ва нимаи якуми садаи XX, шоири тоҷик. То даҳаи чихили садаи XX зинда буд ва дар баҳши ниғаҳдории амоноти роҳи оҳани Бухоро ба кори борбандӣ мепардохт ва аз ҳамин рӯй лақаби Борбанд доштааст. Вай навиштану хондан намедонист ва аз ин рӯй Бехат таҳаллус мекард. Бехат ашъорашро нанавишта ва дар ҷойе чоп накардааст, аммо шумори зиёде аз сурудаҳояшро мардуми Бухоро дар синаҳои худ ниғаҳ доштаанд.

Дар 1964 фолклоршиносони тоҷик дар Бухоро шумори фаровоне аз ашъори Бехатро гирдоварӣ кардаанд. Ин ашъор дар ганҷинаи Институти забон ва адабиёти Рӯдакӣ ниғаҳдорӣ меашвад. Бехат дар танзғӯй ва ҳозирҷавобӣ мумтоз будааст.

Манбаъ: Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, 1/214.

Қубодиёнӣ

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Тоҳрон:
Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1,
саҳ. 223.